

коли має відбуватися перевірка та підписуватися журнал деканом. І тоді для деканів не будуть несподіванками негативні оцінки їх студентів з тої чи іншої дисципліни.

Існуючі методики контролю та оцінювання знань студентів, які є невід'ємними складовими навчального процесу ще потребують удосконалення. І в цьому питанні багато можна запозичити від бухгалтерського обліку. Так як застосування дієвого контролю досягнутого рівня отриманих знань є невід'ємною складовою частиною навчального процесу.

Л. А. Колесніченко, ст. викл. кафедри педагогіки та психології

ФУНКЦІЯ КОНТРОЛЮ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ САМОРЕГУЛЯЦІЇ МЕНЕДЖЕРІВ

Вирішення тих економічних проблем, які висуває сьогодні, значною мірою пов'язане з успішністю здійснення управлінської діяльності та вирішенням управлінських задач. Для того, щоб управління було ефективним, повинна існувати певна категорія людей, які здійснюють роботу з управління — ті, хто управляють. Саме цим і займається менеджер, від рівня професійності якого зрештою залежить успішність управління. «Як армія зазнає поразки, якщо не має істинних полководців, так і будь-яка ділова структура не досягне серйозних успіхів, якщо її менеджери — люди посередні...» [В. М. Шепель, С. 10], тобто непрофесіонали.

Аналізуючи основні напрями роботи менеджера в управлінській діяльності, можна зробити висновок, що ця діяльність складна, багатофункціональна, багатоаспектна, багатофакторна, напружена, різнопланова, полідетермінована тощо. Це суттєво впливає на вимоги до особистості, яка цю діяльність виконує, до її вмій, здібностей, якостей тощо. На нашу думку, серед цих властивостей важливе місце належить здатності менеджера організувати та упорядковувати власну діяльність, що забезпечується особливостями саморегуляції. Окремі якості самі по собі не можуть забезпечити високу успішність в управлінській діяльності, значних результатів можливо досягти лише за умови ефективної саморегуляції, тому дуже важливе місце у зумовленості успішності управління посідає регуляція менеджером своєї власної діяльності.

Ми поділяємо точку зору про те, що саме саморегуляція забезпечує підтримку, мобілізацію психічної активності, котра виступає як суб'єктивна умова здійснення особистістю реальної, у

даному випадку, управлінської діяльності. Також вона обумовлює способи включення особистості у діяльність, її ставлення до діяльності. Саморегуляція забезпечує психологічну єдність діяльності, співвідносить індивідуальні можливості та стани з вимогами діяльності, зводить воедино різні модальності та рівні (К. О. Абульханова-Славська, О. О. Конопкін).

У загальному вигляді функцію саморегуляції можна інтерпретувати як забезпечення суб'єктом оптимального рівня збалансування у взаємодії зовнішніх і внутрішніх факторів детермінації поведінки (діяльності) та успішного досягнення на цій підставі особистісно значущої мети. Вчені виділяють широку гаму функцій: цілепокладання, моделювання, планування, прийняття рішення, контроль, корекція тощо. До цих класифікацій обов'язково входить функція контролю. У різних авторів можна зустріти різні назви цієї функції «самоконтроль» (Н. М. Пейсахов), «контроль» (М. Й. Боришевський), «оцінка результатів» (В. І. Моросанова, Є. М. Коноз) тощо.

Так, М. Й. Боришевський вважає, що контролююча функція полягає в контролі та оцінюванні особистістю власної поведінки. Н. М. Пейсахов визначає самоконтроль як збір інформації про те, як відбувається виконання плану у реальній діяльності, поведінці. Людина відповідає собі на запитання: «Як ідуть справи? Чи спостерігається рух до мети? Чи немає помилок у моїх діях?» В. І. Моросанова вважає, що оцінювання результатів включає рівень розвитку та адекватність оцінки особистістю себе та результатів власної діяльності і поведінки.

Можна зробити висновок, що функція контролю у системі саморегуляції визначає як та наскільки людина сама контролює власні дії та вчинки, тобто мова йде про самоконтроль. Сутністю даної функції є перевірка, встановлення міри збігу між еталоном і складовою, що контролюється.

Досліджуючи процес саморегуляції у менеджерів, нашими завданнями було визначення загального рівня саморегуляції та рівня самоконтролю. Нашу вибірку склали менеджери, які досягли третього рівня управління в державній компанії «Телеком», стаж роботи яких був від 2 до 8 років.

Були отримані такі результати із загальної саморегуляції:

Низький рівень саморегуляції (1—3)	— 0 %
Середній рівень (4—6)	— 19 %
Високий рівень (7—9)	— 81 %

Це говорить про те, що у цих особистостей сформована індивідуальна система саморегуляції їх активності. Для людей з висо-

кими показниками (7—9) загального рівня саморегуляції притаманний взаємозв'язок в загальній структурі індивідуальної регуляції регуляторних ланок. Такі люди самостійно, гнучко і адекватно реагують на зміни умов, легко оволодівають новим видами активності, почувають себе впевнено у незнайомих ситуаціях, визначення і досягнення мети у них у значній мірі відбувається усвідомлено.

Функція контролю представлена таким чином:

Низький рівень — 6 %

Середній рівень — 56 %

Високий рівень — 38 %

Як бачимо, функція контролю є важливою ланкою у системі саморегуляції. Ми припускаємо, що у випадках низького рівня самоконтролю, ця функція компенсується розвитком інших функцій саморегуляції при високому рівні сформованості загальної системи саморегуляції і високій мотивації досягнення.

Л. С. Козловська, канд. філол. наук, доцент,
зав. кафедри української мови та літератури

ТЕКСТ ЯК ІНТЕГРАЦІЙНА ФОРМА КОНТРОЛЮ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Курс української мови у сучасній вищій школі повинен, як ніколи раніше, оперативно й адекватно реагувати на актуальні мовознавчі нововведення. Сьогоднішня наука про мову пройшла складний, але необхідний етап опису абстрактної мовної системи. На часі — функційне дослідження мови, неможливе без урахування комунікантів, активної ролі тих, хто говорить, у мовленнєвій діяльності. Дослідники розглядають комунікативний акт як творчий процес, під час якого за допомогою мови виділяються поняття, об'єкти, уявлення, які відповідним чином відображають об'єктивну дійсність, мовну картину світу. Безперечно, безпосереднім проявом думки є не власне система мови, а текст як форма її існування, продукт конкретного мовного акту. Текст — об'єднана змістовим зв'язком послідовність мовних одиниць, основними ознаками якої є зв'язність і цілісність, єдність комунікативної мети. Цікаво, що деякі філософи вважають текст інструментом зміни людського «я», способом знайомства з самим собою у різноманітному світі. З погляду лінгвістики у тексті поєднуються мовні одиниці усіх рівнів, від фонетичного до синтаксичного, з метою вираження авторського завдання. На заняттях з української мови